

Załącznik do Uchwały Nr XXX.183.2021
Rady Gminy Grębów z dnia 19 marca 2021

*Program wspierania rodziny
na lata 2021-2023
w
Gminie Grębów*

2021

Autorzy
Renata Borkowska
Monika Kobyłecka

Spis treści

Wprowadzenie

- 1. Podstawa prawna programu**
- 2. Diagnoza sytuacji w Gminie Grębów w zakresie wspierania rodzin na podstawie danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Grębowie**
 - 2.1. Charakterystyka środowiska lokalnego Gminy Grębów**
 - 2.2. Edukacja i wychowanie**
 - 2.3. Formy wsparcia**
 - 2.4. Asystent rodziny**
 - 2.5. Karta Dużej Rodziny**
 - 2.6. Piecza zastępcza**
- 3. Analiza SWOT**
- 4. Cele główny i cele szczegółowe programu**
- 5. Adresaci**
- 6. Realizatorzy programu**
- 7. Finansowanie programu**
- 8. Monitorowanie i ewaluacja programu**

Wprowadzenie

Obowiązek wspierania rodziny znajdującej się w trudnej sytuacji, niemogącej realizować funkcję opiekuńczo-wychowawczą oraz organizacji pieczy zastępczej, w zakresie ustalonym ustawą, spoczywa przede wszystkim na jednostkach samorządu terytorialnego oraz organach administracji rządowej. Zapisy art. 176 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej Gmina Grębów realizuje za pomocą jednostki organizacyjnej: Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Grębowie. Program skierowany jest do wszystkich rodzin z terenu Gminy Grębów, w tym szczególnie rodzin, które są zagrożone wykluczeniem społecznym, mają szczególne potrzeby oraz rodzin wielodzietnych. Nadrzędnym celem programu jest dbanie o dobro rodziny.

Rodzina od zawsze stanowiła podstawową komórkę społeczną, na której opiera się społeczeństwo¹. Środowisko rodzinne to pierwsze środowisko wychowawcze w życiu dziecka, które wywiera ogromny wpływ na powstanie wzorców, autorytetów, norm, zachowań i wartości. Rodzina jest społecznością powołaną do wzbudzania i rozwoju życia jednostkowego, jest podstawą życia społecznego gdyż dostarcza społeczeństwu nowych członków i kształtuje człowieka, przez co decyduje o jakości społeczeństwa. Jest ona podstawowym środowiskiem życia dziecka i od jej atmosfery, realizowanych przez nią funkcji i wartości zależy jakimi osobami staną się w życiu dorosłym dzieci w niej dorastające. Ogromny wpływ na rozwój dzieci mają przede wszystkim najbliższe osoby, które uczestniczą w procesie wychowania. Rodzina jako podstawowe i naturalne środowisko wychowawcze oddziałuje na osobowość dziecka najsilniej i najdłużej, w sposób świadomy lub nieświadomy kształtuje jego wizję społeczeństwa, wyznawane wartości. Rodzina ma za zadanie pełnić określone funkcje, podstawowe z nich to funkcje opiekuńczo-zabezpieczająca, socjalizacyjna, ekonomiczna, wychowawcza, kulturalna. Rodzina to podstawowe środowisko, które powinno zapewnić bezpieczeństwo emocjonalne dziecku. Współczesna rodzina narażona jest na wpływ wielu negatywnych oddziaływań zewnętrznych, które są przyczyną wielorakich przeobrażeń. Rodzina nie zawsze prawidłowo wypełnia swoje podstawowe funkcje. Dłuższe zaburzenia może powodować jej niewydolność, co w konsekwencji może prowadzić nawet do rozpadu. Najczęstsze problemy, które negatywnie wpływają na rodzinę to bezrobocie, ubóstwo,

¹ Z. Tyszka, Rodzina w świecie współczesnym – jej znaczenie dla jednostki i społeczeństwa [w:] Pedagogika Społeczna, pod red. T. Pilch, I. Leparczyk, wyd. Żak, Warszawa 1995, s. 137.

uzależnienia, w tym alkoholizm, narkomania, uzależnienia behawioralne, które stanowią bardzo duże zagrożenie dla dzisiejszej młodzieży oraz długotrwała choroba i niepełnosprawność. Zagrożenie dla rodziny stanowi również kryzys edukacji, autorytetów i wartości. Stąd też niezwykle ważne jest umacnianie rodziny i przeciwdziałanie jej dysfunkcyjności w realizacji funkcji psychospołecznych. Jeśli w rodzinie pojawiają się dysfunkcje, instytucje i służby zobligowane do wspierania rodziny, zobowiązane są do podjęcia na jej rzecz określonych działań. Program Wspierania Rodziny w Grębowie na lata 2021-2023 służy wspieraniu rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu którejkolwiek ze swoich funkcji, jest zespołem działań wszystkich instytucji niosących pomoc dziecku i rodzinie.

1.Podstawa prawna programu

Program Wspierania Rodzin Gminy Grębów na lata 2021 - 2023 opracowany został w związku z wejściem życie ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. 2019 r. poz. 1111, 924). Program regulują następujące akty prawne:

- ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 821),
- ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 1359),
- ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 1876 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 1329),
- ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 111 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 808 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U z 2020 r., poz. 218),
- ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2019 r., poz. 2277 z późn. zm.),

- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2019 r., poz. 852 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (t.j. Dz. U. z 2019 r., poz. 2407 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 1327).

1. Diagnoza sytuacji w Gminie Grębów w zakresie wspierania rodziny na podstawie danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Grębowie

Diagnoza sytuacji rodzin w Gminie Grębów została przeprowadzona w oparciu o dane statystyczne Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Grębowie i Zespołu Interdyscyplinarnego. Punktem wyjścia do określenia zadań Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2021-2023 jest analiza danych o osobach i rodzinach objętych wsparciem Ośrodka Pomocy Społecznej w Grębowie, instytucji współpracujących i działających na rzecz dzieci i ich rodzin.

1.1. Charakterystyka środowiska lokalnego Gminy Grębów

Gmina Grębów jest gminą wiejską, położoną w północnej części województwa podkarpackiego, w środkowo-wschodniej części powiatu tarnobrzskiego. Od północy

graniczy z gminami Gorzyce i Zaleszany, od wschodu z miastem Tarnobrzeg, od południa z gminami Nowa Dęba i Bojanów, a od zachodu z miastem Stalowa Wola.

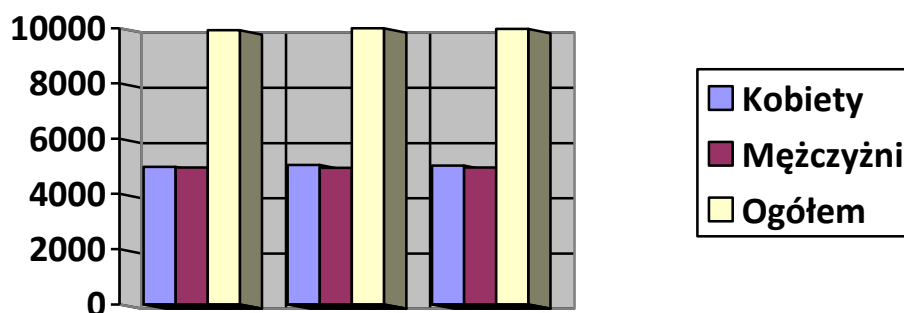
Gmina zajmuje powierzchnię 187,20 km² i obejmuje 9 sołectw: Grębów, Zabrze, Wydrza, Krawce, Stale, Jamnica, Żupawa, Poręby Furmańskie oraz powstałe w 2010 roku Grębów-Zapolednik.

Gmina Grębów położona jest w nizinie Kotliny Sandomierskiej, w widłach Wisły i Sanu. Jest to obszar na ogół wyrównany, gdzieniegdzie lekko pofałdowany. Przez teren gminy przepływają dwie rzeki Łęg i Trześniówka uchodzące bezpośrednio do Wisły. Szatę roślinną tego obszaru stanowią w przeważającej części bory sosnowe. Ponadto spotyka się lasy mieszane i liściaste, w których obok sosny występują jodła, świerk i modrzew, a z drzew liściastych dąb, grab i brzoza.

Wszystkie miejscowości gminy podłączone są do sieci wodociągowej i gazowej oraz mają łączność telefoniczną. Gmina posiada biologiczno-mechaniczną oczyszczalnię ścieków.

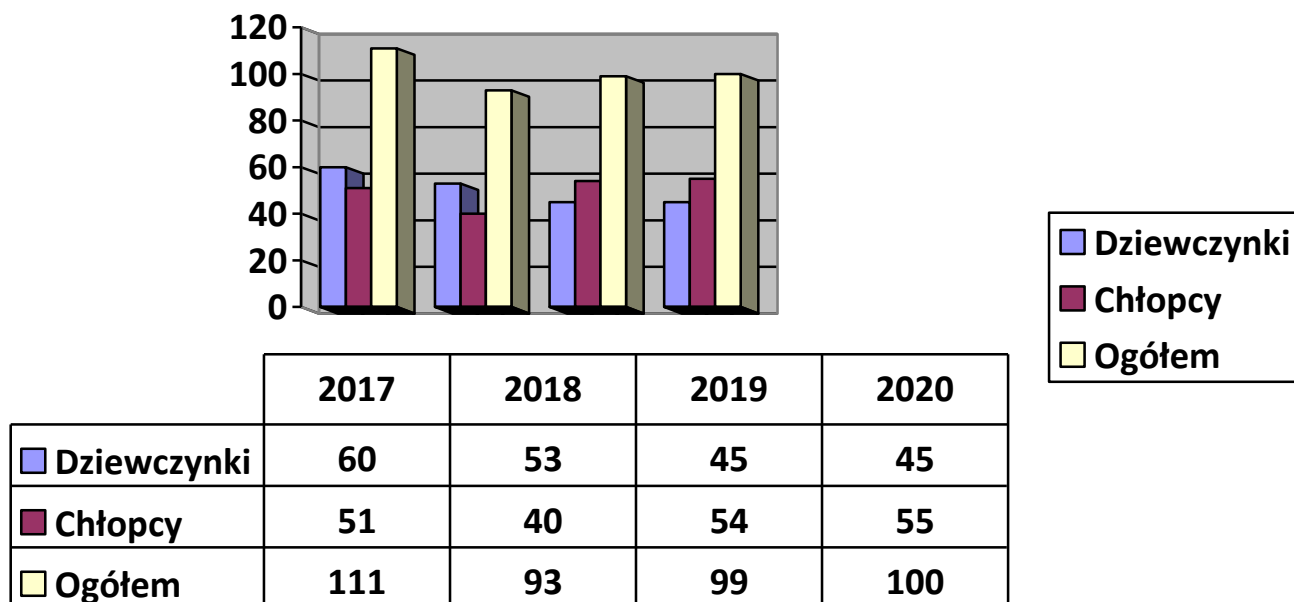
Gmina Grębów należy do województwa podkarpackiego, powiatu tarnobrzeckiego. Gmina Grębów ma 10 106 mieszkańców stan na grudzień 2020 r, czyli zamieszkuje ją 19,% ludności powiatu. Gmina stanowi 35,9% powierzchni powiatu.

Wykres nr. 1 Ogólna liczba mieszkańców Gminy Grębów w latach 2017 - 2019

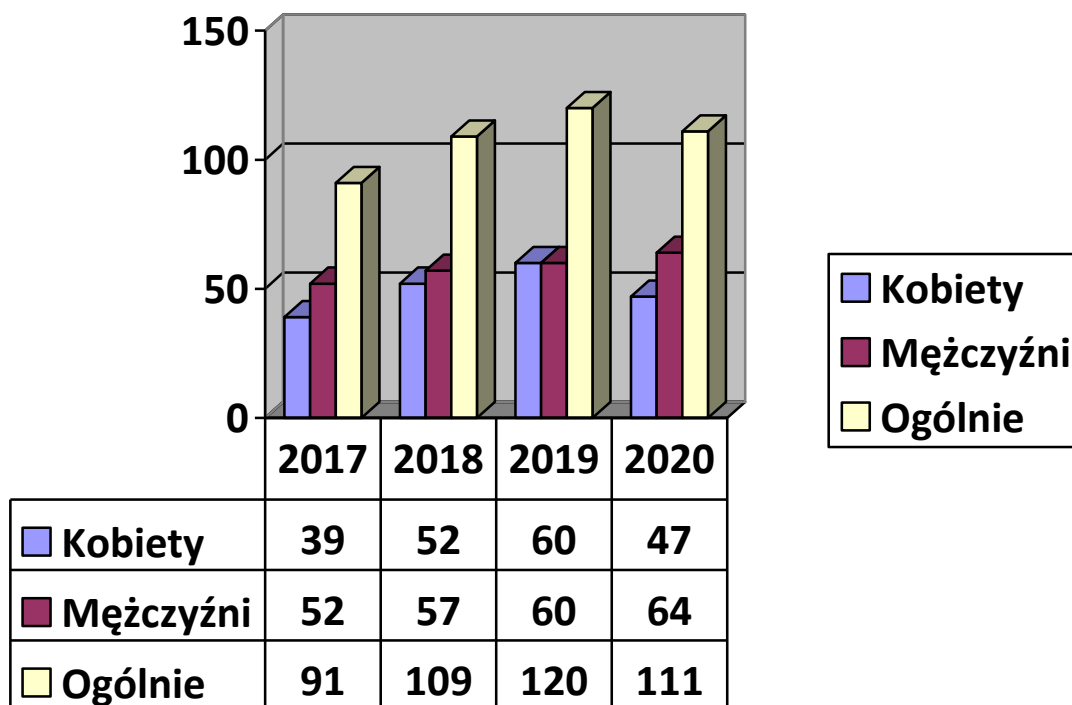

	2017	2018	2019
Kobiety	4975	5042	5024
Mężczyźni	4951	4948	4951
Ogółem	9926	9990	9975

Wykres nr.2 Liczba urodzeń w gminie Grębów w latach 2017 - 2019

Wykres nr. 3 Liczba zgonów w gminie Grębów w latach 2017 – 2020

W roku 2017 liczba zgonów wyniosła 91 osoby, natomiast w roku 2020 liczba zgonów zwiększyła się i wyniosła 111 osób. Analizując liczbę urodzeń oraz zgonów zauważyć można ujemny przyrost naturalny.

1.2. Edukacja i wychowanie

Dziecko wymaga szczególnej opieki i troski. Działalność na jego rzecz powinna polegać przede wszystkim na ochronie jego praw, wyrównywaniu szans życiowych poprzez ułatwianie dostępu do oświaty, służby zdrowia i wypoczynku oraz na asekurowaniu go w obliczu zagrożeń. W gminie Grębów działalność prowadzą: 2 przedszkola i 5 oddziałów przedszkolnych przy szkołach podstawowych, 7 szkół podstawowych (w tym 1 filialna), i 1 szkoła ponadgimnazjalna i ponadpodstawowa. Dane szczegółowe na ich temat przedstawia poniższa tabela:

Tabela.1 Placówki oświatowe w Gminie Grębów

Ip.	Nazwa Placówki	Adres Placówki
1.	Przedszkole w Grębowie	ul. Dolańskich 2, 39-410 Grębów
2.	Szkoła Podstawowa im. kard. Stefana Wyszyńskiego w Krawcach	Krawce 167, 39-410 Grębów
3.	Zespół Szkoła Podstawowa i Przedszkole w Wydrzy	Wydrza 383, 39-410 Grębów
4.	Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Zabrnio	Zabrze 582, 39-400 Grębów
5.	Szkoła Podstawowa im. Marii Konopnickiej w Żupawie	Żupawa 41, 39-400 Tarnobrzeg
6.	Zespół Szkół w Stalch (Przedszkole, Szkoła Podstawowa, Oddział Przedszkolny przy SP, Gimnazjum)	Stale 1, 39-400 Tarnobrzeg
7.	Zespół Szkół Ogólnokształcących im. prof. Stanisława Bąka w Grębowie (Szkoła Podstawowa– klasy IV-VI, Liceum Ogólnokształcące w Grębowie, Szkoła Podstawowa w Grębowie, Filia w Zapolewniku– klasy I-III, Szkoła Podstawowa w Grębowie,	ul. Rynek 9 , 39-410 Grębów

1.3. Formy wsparcia

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężania trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Instytucja ta wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka (art. 2 pkt 1 i art. 3 pkt 1 ustawy o pomocy społecznej).

Zadania z zakresu pomocy społecznej, świadczeń rodzinnych i alimentacyjnych oraz zasiłków dla opiekunów w Gminie Grębów wykonuje Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Grębowie. Podejmuje on działania m.in. na podstawie następujących przepisów prawa: ustawa o pomocy społecznej, ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, ustawa o wspieraniu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”, ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, ustawa o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, ustawa o Karcie Dużej Rodziny, ustawa o świadczeniach rodzinnych, ustawa o pomocy osobom uprawnionym do alimentów oraz ustawa o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów.

Ze wsparcia udzielanego przez GOPS mogą korzystać osoby i rodziny, które spełniają określone warunki przedstawione w poszczególnych aktach prawnych.

Dział Pomocy Społecznej

W odniesieniu do świadczeń z pomocy społecznej jednym z nich jest kryterium dochodowe, które jest ustalone na poziomie 701 zł miesięcznie w przypadku osoby samotnie gospodarującej i 528 zł na osobę w rodzinie. Nieodzownym elementem służącym diagnozie będzie wywiad środowiskowy przeprowadzony przez pracownika socjalnego Ośrodka Pomocy Społecznej. Świadczenia pomocy społecznej udzielane przez GOPS mają głównie charakter pieniężny, niepieniężny i usługowy.

Przewidywane formy działania Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Grębowie:

- Współpraca z instytucjami i organizacjami działającymi w obszarze pomocy społecznej,
- Edukowanie rodzin zagrożonych dysfunkcją oraz podjęcie wczesnej interwencji w tych rodzinach,
- Mobilizowanie rodzin do wzięcia udziału w projektach oraz kursach mających na celu

podjęcia pracy oraz polepszenia sytuacji bytowej,

- Motywowanie rodzin do podejmowania działań na rzecz ograniczenia i niwelowania własnych zachowań dysfunkcyjnych,
- Wspieranie rodzin w rozwiązywaniu problemów wychowawczych, finansowych, bytowych,
- Program powinien zapobiegać umieszczaniu dzieci w pieczy zastępczej,
- Wzmacnianie rodzin do podejmowania prób odzyskiwania zdolności do prawidłowego funkcjonowania poprzez pracę socjalną z rodziną oraz wsparcie asystenta rodziny,
- Rozpowszechnianie wśród rodzin informacji o instytucjach świadczących specjalistyczne poradnictwo.

Wszystkie podjęte działania mają zapobiec dysfunkcjom w rodzinie, zminimalizować negatywne konsekwencje sytuacji kryzysowych w rodzinach oraz przyczynić się do poprawy funkcjonowania rodzin.

Tabela nr.2 Liczba rodzin i osób objętych pomocą społeczną.

Rok	Liczba rodzin którym przyznano świadczenie	Liczba osób w rodzinach	Liczba dzieci w rodzinach
2017	305	368	117
2018	236	549	86
2019	265	646	80

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Grębowie.

Tabela. Nr. 3 Powody przyznania pomocy

l.p.	Powód przyznania pomocy	Liczba rodzin		
		2017	2018	2019
1	Ubóstwo	194	188	157
2	Sieroctwo	3	3	2
3	Bezdomność	4	3	3
4	Niepełnosprawność	103	82	86
5	Długotrwała lub ciężka choroba	41	36	24
6	Przemoc w rodzinie	46	50	42
7	Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych	39	34	29
8	Alkoholizm	72	68	54
9	Narkomania	0	0	0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Grębowie.

Dział Świadczeń rodzinnych

Kryterium dochodowe stosowane jest również przy przyznawaniu zasiłków rodzinnych. Zasiłek rodzinny przysługuje, jeśli dochód rodziny na osobę albo dochód osoby uczącej się nie przekracza 674 zł, a gdy członkiem rodziny jest dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o umiarkowanym albo o znacznym stopniu niepełnosprawności, jeśli dochód ten nie przekracza 764 zł.

**Tabela nr 4. Świadczenia rodzinne i wychowawcze („500 +”, „300 +”)
Przyznane w gminie w latach 2017 – 2019**

	2017 r.	2018 r.	2019 r.
Liczba rodzin, którym przyznano zasiłek rodzinny wraz z dodatkami	548	517	436
- liczba wypłaconych świadczeń	14 882	14 236	12 724
Liczba rodzin, którym przyznano świadczenie wychowawcze (500 +)	873	818	1 142
- liczba wypłaconych świadczeń	14 797	13 538	17 085
Liczba rodzin, którym przyznano świadczenie „Dobry start” (300 +)	x	884	891
- liczba wypłaconych świadczeń	x	1299	1 291

Źródło danych: GOPS Grębów – Dział Świadczeń Rodzinnych

1.4. Asystent Rodziny

Od lipca 2012 roku w Gminie Grębów rodziny mające trudności w pełnieniu ról opiekuńczych i wychowawczych są wspierane przez asystenta rodziny, który pomaga w przezwyciężaniu trudności związanych z opieką i wychowaniem małoletnich dzieci. Asystent rodziny to jedno z nowych stanowisk, jakie zostało dopisane do wykazu pracowników samorządowych zatrudnianych przez gminy i powiaty. Asystent ma za zadanie ułatwić rodzicom wypełnianie ról społecznych, aby rodzina mogła normalnie funkcjonować. Jego zadaniem jest również nie dopuścić do umieszczania dzieci poza rodziną – w placówkach opiekuńczo – wychowawczych lub rodzinach zastępczych. Jeśli jednak dzieci znajdują się w pieczy zastępczej, rolą asystenta są działania na rzecz ich jak najszybszego powrotu do rodziny (praca z rodzicami biologicznymi). Asystent m.in. wspiera te osoby, które pochodzą z rozbitych rodzin, a teraz same, w dorosłym życiu mają problemy rodzinne i potrzebują pomocy w odzyskiwaniu zdolności samodzielnego funkcjonowania. Możliwość taka wynika z ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, która nałożyła na gminy obowiązek udzielania pomocy rodzinom dysfunkcyjnym.

Powierzając asystentowi pracę z rodziną, uwzględnia się przede wszystkim zakres pomocy, jaka powinna być jej udzielona. Asystent rodziny prowadzi pracę z rodziną za jej zgodą i z jej aktywnym udziałem, motywując rodzinę do aktywnego współdziałania w realizacji planu pracy z rodziną. Asystent może także pracować z rodziną na podstawie postanowienia sądowego.

Zadaniem asystenta rodziny jest przede wszystkim udzielanie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w uzyskaniu zatrudnienia, podnoszeniu kwalifikacji zawodowych oraz zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego. Oznacza to pomoc bardzo wszechstronną – od pomocy w codziennych obowiązkach domowych – uczeniu racjonalnego gospodarowania, żywienia, sprzątanania itp. do pomocy przy poszukiwaniu zatrudnienia, załatwianiu spraw urzędowych, rozwiązywaniu problemów i konfliktów, które występują w rodzinie.

Zadaniem asystenta jest również wzbudzenie w podopiecznych wiary w swoje możliwości oraz motywowanie do podejmowania działań do tej pory uznawanych za niemożliwe, uświadomienie im, że to od nich zależy los ich rodziny.

1.5. Karta Dużej Rodziny

Karta Dużej Rodziny-ogólnopolski program wspierający rodziny wielodzietne. To system zniżek i dodatkowych uprawnień dla rodzin 3+ zarówno w instytucjach publicznych, jak i w firmach prywatnych. Posiadacze KDR mają możliwość tańszego korzystania z oferty podmiotów m.in. z branży spożywczej, paliwowej, bankowej czy rekreacyjnej. KDR wspiera budżety rodzin wielodzietnych oraz ułatwia dostęp do dóbr i usług. W Gminie Grębów z takiej formy skorzystało :

- w 2017 -16 osób

- w 2018 – 37 osób

- w 2019 – 230 osób

-w 2020 – 299 osób

Tabela nr 5.: Liczba osób posiadających KDR w 2017, 2018 i 2019 roku.

Rok	Liczba rodzin którym przyznano Kartę Dużej Rodziny	Liczba osób w rodzinach	Liczba dzieci w rodzinach
2017	16	74	45
2018	37	158	102
2019	230	490	113
2020	93	299	100

Źródło danych: GOPS Grębów – Dział Świadczeń Rodzinnych

1.6. Piecza Zastępcza

Jeżeli dobro dziecka jest zagrożone, sąd opiekuńczy wydaje odpowiednie zarządzenia. Sąd może zarządzić umieszczenie małoletniego w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka albo w instytucjonalnej pieczy zastępczej albo powierzyć tymczasowo pełnienie funkcji rodziny zastępczej małżonkom lub osobie, niespełniającym warunków dotyczących rodzin zastępczych, w zakresie niezbędnych szkoleń, określonych w przepisach o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej albo zarządzić umieszczenie małoletniego w zakładzie opiekuńczo-leczniczym, w zakładzie pielęgnacyjno-opiekuńczym lub w zakładzie rehabilitacji leczniczej. Umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej powinno nastąpić po wyczerpaniu wszystkich form pomocy rodzicom dziecka, o których mowa w przepisach o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, chyba że dobro dziecka wymaga zapewnienia mu niezwłocznie pieczy zastępczej. W momencie przekazania dzieci poza rodzinę naturalną asystenci rodziny i koordynator pieczy zastępczej podejmują działania zmierzające do powrotu dzieci do domu rodzinnego przy współpracy rodzin biologicznych, dlatego też praca asystentów rodziny w dużej mierze ukierunkowana jest na zatrzymaniu tego zjawiska.

Tabela nr. 6 Liczba rodzin z dziećmi z terenu Gminy Grębów objętych nadzorem kuratorów sądowych .

Lp.	2017	2018	2019
Liczba rodzin z dziećmi z terenu Gminy Grębów objętych nadzorem kuratorów sądowych	15	17	14

Tabela nr 4 Liczba dzieci z terenu Gminy Grębów umieszczonych w pieczy zastępczej.

Lp.	2017	2018	2019
Liczba dzieci z terenu Gminy Grębów umieszczonych w pieczy zastępczej.	6	6	6

2. Analiza SWOT

Analiza SWOT jest heurystyczną techniką analityczną służącą uporządkowaniu posiadanych informacji. Stanowi efektywną metodę identyfikacji mocnych i słabych stron lokalnego systemu pomocy społecznej oraz szans i zagrożeń, jakie przed nim stoją. Pozwala oszacować potencjał, jakim się dysponuje oraz określić stopień, w jakim posiadane zasoby odpowiadają potrzebom i oczekiwaniom społeczności lokalnej.

Na potrzeby niniejszego dokumentu analiza została przeprowadzona w następujących obszarach: 1. Rodzina, dzieci i młodzież, 2. Uzależnienia i przemoc w rodzinie, 5. Kapitał społeczny i aktywność obywatelska.

Obszar: Rodzina, dzieci i młodzież

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> ▪ poparcie działań współpraca z samorządem gminnym, ▪ zapewnianie rodzinom dostępu do poradnictwa specjalistycznego, ▪ dostateczny dostęp do opieki przedszkolnej w gminie, ▪ wykwalifikowana kadra pomocy społecznej, ▪ dostęp do szkół podstawowych i ponadpodstawowych w gminie, ▪ dostosowana do potrzeb i oczekiwań dzieci i młodzieży oferta spędzania czasu wolnego, ▪ dobra dostępność opieki medycznej w gminie, ▪ podejmowanie współpracy z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz rodzin, dzieci i młodzieży, ▪ wspieranie rodzin w codziennym funkcjonowaniu poprzez wsparcie asystenta rodziny. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ brak w gminie grup i ośrodków wsparcia dla rodzin i osób samotnie wychowujących dzieci, ▪ niewystarczający dostęp do placówek wsparcia dla dzieci i młodzieży w gminie.
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> ▪ istnienie warunków do prowadzenia efektywnej pracy socjalnej, ▪ możliwość kontynuowania w gminie nauki na poziomie ponadgimnazjalnym i ponadpodstawowym, ▪ skoordynowane działania instytucji i organizacji wspierających rodziny dzieci i młodzież, 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ utrzymująca się liczba rodzin dysfunkcyjnych w gminie, ▪ niewielka liczba wolontariuszy wśród dzieci i młodzieży, ▪ deficyt w regionie organizacje pozarządowe działające na rzecz rodzin, dzieci i młodzieży, ▪ degradacja wartości rodzinnych, ▪ złożoność problemów rodzin,

Obszar: Uzależnienia i przemoc w rodzinie

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> ▪ zapewnianie rodzinom dotkniętym problemami uzależnień i przemocy w rodzinie dostępu do pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej oraz wsparcia psychospołecznego i prawnego, ▪ prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, ▪ realizowanie wśród rodziców, nauczycieli i sprzedawców napojów alkoholowych działań edukacyjno-szkoleniowych w zakresie profilaktyki uzależnień i przeciwdziałania przemocy w rodzinie, ▪ wdrażanie wśród dzieci i młodzieży działań profilaktycznych, informacyjnych i edukacyjnych w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy w rodzinie, ▪ podejmowanie działań w ramach zespołu interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie, ▪ podejmowanie współpracy z organizacjami pozarządowymi działającymi w obszarze przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy w rodzinie, 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ brak w gminie grup i instytucji wsparcia dla osób dotkniętych problemami uzależnień i przemocy w rodzinie, ▪ brak lokali mieszkalnych z przeznaczeniem na lokale socjalne, komunalne dla rodzin potrzebujących, ▪ brak ośrodków wsparcia i mieszkań chronionych na terenie gminy, ▪ brak rodzin wspierających.
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> ▪ zwiększająca się świadomość społeczna, w tym dzieci i młodzieży, rodziców i nauczycieli, na temat problemów uzależnień i przemocy w rodzinie, ▪ funkcjonowanie Wojewódzkiego 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ relatywnie niska liczba osób wyleczonych z uzależnień, ▪ obniżanie się wieku inicjacji alkoholowej i narkotykowej, ▪ zwiększająca się liczba rodzin

<p>Ośrodka Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współzależnienia w Stalowej Woli, Przychodni Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współzależnienia w Tarnobrzegu oraz, w ramach Centrum Wsparcia i Rehabilitacji w Gorzycach, Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie,</p> <ul style="list-style-type: none">▪ istnienie w regionie organizacji pozarządowych działających w obszarze przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy w rodzinie.	<p>wymagających interwencji z powodu przemocy w rodzinie,</p> <ul style="list-style-type: none">▪ zwiększająca się liczba osób, w stosunku do których istnieje potrzeba podjęcia działań interdyscyplinarnych,▪ zwiększająca się liczba osób dotkniętych przemocą w rodzinie wymagających umieszczenia w ośrodkach wsparcia oraz objęcia działaniami korekcyjno-edukacyjnymi.
--	--

3. Cel główny i cele szczegółowe programu

Cel główny:

- wsparcie rodzin z terenu gminy Grębów, w szczególności dla przeżywających trudności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych.

Cele szczegółowe:

- udzielanie pomocy rodzinom zagrożonym wykluczeniem społecznym spowodowanym bezrobociem, ubóstwem, niepełnosprawnością i innymi czynnikami,
- pomoc rodzinom poprzez poradnictwo oraz ich aktywizację,
- propagowanie i utrwalanie pozytywnych wzorców funkcjonowania rodzin,
- pomoc rodzinom dysfunkcyjnym poprzez podnoszenie kompetencji wychowawczych rodziców oraz wyrównywanie możliwości edukacyjnych dzieci,

Udzielanie pomocy rodzinom zagrożonym wykluczeniem społecznym spowodowanym bezrobociem, ubóstwem, niepełnosprawnością i innymi czynnikami,

Zadania	Realizatorzy / partnerzy	Sposób realizacji	Planowany termin realizacji
Świadczenie pomocy społecznej dla rodzin żyjących poniżej kryterium dochodowego.	GOPS	Informowanie rodziców o możliwości korzystania z pomocy, pomoc finansowa	2021-2023
Zapewnienie dzieciom i młodzieży z ubogich rodzin, posiłków w szkole i przedszkolu, także w okresach wolnych od nauki.	GOPS	Pomoc w formie opłacenia posiłków w ramach rządowego programu "Posiłek w szkole i w domu na lata 2019-2023" w wyjątkowych sytuacjach także w formie zasiłków na żywność.	2021-2023
Pomoc w zaopatrzeniu dzieci i młodzieży w artykuły szkolne. Udzielenie dzieciom i młodzieży stypendiów i zasiłków szkolnych.	GOPS, UG	Wsparcie 300+, wypłata stypendiów	W zależności od potrzeb
Dofinansowanie wypoczynku dla dzieci i młodzieży z ubogich rodzin, w formie stacjonarnej,	UG, GOPS, GKRPA, organizacje pozarządowe	Dofinansowanie organizatorów wypoczynku przez Urząd Gminy i GKRP, dofinansowanie w formie	W okresie wakacji letnich, zimowych

i w formie kolonii letnich.		zasiłków celowych przez GOPS.	
Wsparcie materialne rodzin, wzmacnianie kompetencji członków rodzin w każdym przedziale wiekowym.	UG, GOPS	Podejmowanie działań mających na celu wsparcie materialne rodzin.	2021-2023

Pomoc rodzinom dysfunkcyjnym poprzez podnoszenie kompetencji wychowawczych rodziców oraz wyrównywanie możliwości edukacyjnych dzieci.

Zadania	Realizatorzy/Partnerzy	Sposób realizacji	Planowany termin realizacji
Działania i praca socjalna mająca na celu diagnozowanie deficytów w pełnieniu ról rodzicielskich, zaniedbań wychowawczych, opiekuńczych. Wdrażanie planu wspierania rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Ocena sytuacji	GOPS, szkoły, sąd rodzinny, GKRPA	Wizyty środowiskowe przeprowadzane przez pracowników GOPS. Monitorowanie sytuacji szkolnej i relacji rówieśniczych. Kontakt z pedagogiem szkolnym, kuratorem. Zapewnienie rodzinom pomocy asystenta rodziny.	2021-2023

GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZIN NA LATA 2021-2023 W GMINIE GRĘBÓW

dziecka w rodzinie, w szkole			
Prowadzenie profilaktycznej i edukacyjnej działalności informacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów uzależnień od alkoholu i innych środków psychoaktywnych.	GOPS, GKRPA, Szkoły, Policja	Organizowanie spotkań, szkoleń tematycznych dla rodziców w szkołach, udostępnienie dla ogółu mieszkańców informacji o instytucjach niosących pomocy w tym zakresie.	2021-2023
Promocja i realizacja programów profilaktycznych, skierowanych do rodziców i dzieci.	UG, GKRPA, szkoła, policja, organizacje pozarządowe	Prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, zajęć profilaktyczno-wychowawczych i socjoterapeutycznych. Udział instytucji z terenu gminy w kampaniach, programach i projektach tematycznych wspierających rodzinę. Organizowanie, dofinansowywanie spotkań.	2021-2023
Objęcie rodzin wsparciem w rozwiązywaniu problemów życiowych.	UG, GOPS, GKRPA, GCK, Policja	Działań mające na celu wsparcie rodzin w rozwiązywaniu ich problemów życiowych.	2021-2023

Propagowanie i utrwalanie pozytywnych wzorców funkcjonowania rodzin.

Zadania	Realizatorzy/partnerzy	Sposób realizacji	Planowany termin realizacji
<p>Uczestnictwo specjalistów zajmujących się problematyką rodziny, w szkoleniach mających na celu podnoszenie kwalifikacji zawodowych.</p>	<p>GOPS, GKRPA, GCK, Policja, szkoły, PCPR, PUP, organizacje pozarządowe.</p>	<p>Podwyższanie kwalifikacji pracowników.</p>	<p>2021-2023</p>
<p>Współpraca z podmiotami kształtującymi i pracującymi na rzecz rodzin w zakresie kreowania i upowszechniania pozytywnych wzorców funkcjonowania rodziny.</p>	<p>GOPS, GKRPA, GCK, Policja, szkoły, PCPR, PUP, organizacje pozarządowe,</p>	<p>Organizowanie różnych form spędzania wolnego czasu dzieci, młodzieży i ich rodzi, udział w kampaniach promujących na rzecz umacniania wartości rodziny. Środowiskowe spotkania rodzin w celu umacniania więzi rodzinnych poprzez wymianę doświadczeń międzypokoleniowych.</p>	<p>2021-2023</p>

Pomoc rodzinom poprzez poradnictwo oraz ich aktywizację.

Zadania	Realizatorzy/ Partnerzy	Sposób realizacji	Planowany termin realizacji
Współpraca ze szkołą i przedszkolem w zakresie rozwiązywania problemów wychowawczych.	GOPS, szkoła, przedszkole	Współpraca z wychowawcami i pedagogami szkolnymi.	2021-2023
Wspieranie dzieci w rozwijaniu uzdolnień, organizowanie zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych	GOPS, UG, szkoły, organizacje pozarządowe, GCK	Finansowanie stypendiów i programów wspierających.	2021-2023
Upowszechnianie aktywności młodego pokolenia poprzez wspieranie wolontariatu.	Szkoły, organizacje pozarządowe, GCK	Promowanie wolontariatu.	2021-2023

4. Adresaci programu

Adresatami programu są przede wszystkim rodziny wychowujące dzieci na terenie Gminy Grębów a w szczególności te przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej oraz zagrożonych umieszczeniem dzieci w pieczy zastępczej.

Adresaci programu:

- rodziny zamieszkałe na terenie gminy Grębów, które z różnych przyczyn przeżywają trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczych ,
- rodziny z terenów Gminy Grębów zagrożone wykluczeniem społecznym, niezaradne życiowo,
- rodziny dotknięte przemocą, żyjące w ubóstwie oraz dotknięte bezrobociem,
- rodziny, którym została odebrana lub ograniczona władza rodzicielska poprzez

umieszczenie dzieci w pieczy zastępczej,

- dzieci zagrożone umieszczeniem w pieczy zastępczej.

5. Realizatorzy programu

- 1) Podmioty działające na rzecz wspierania rodziny.
- 2) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Grębowie.
- 3) Ogniwko Prewencji w Grębowie KMP w Tarnobrzegu.
- 4) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Grębowie.
- 5) Placówki oświatowe.
- 7) Gminne Centrum Kultury w Grębowie.
- 8) Organizacje pozarządowe.
- 9) Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Tarnobrzegu.
- 10) Powiatowy Urząd Pracy w Tarnobrzegu.

6. Finansowanie Programu

Program będzie finansowany ze środków budżetu Gminy Grębów, budżetu państwa - dotacji w ramach dotacji na dofinansowanie zadań własnych gminy oraz ze środków pozabudżetowych pozyskanych z innych źródeł.

7. Monitorowanie i Ewaluacja programu

Nieodzownym elementem towarzyszącym wdrażaniu Programu jest jego monitorowanie i ocena jego realizacji. Wskazane działania będą miały za zadanie ocenę skuteczności programu, co pozwoli na bieżące podejmowanie ewentualnych działań korygujących. Realizacja Programu opiera się na stałej współpracy pomiędzy instytucjami. Sprawozdawczość z realizacji Programu będzie odbywać się będzie na podstawie całorocznej analizy realizacji założeń programu. Sprawozdania częściowe będą opracowane przez Kierownika GOPS w Grębowie do 31 marca każdego roku i przekładane Wójtowi Gminy Grębów oraz na sesji Rady Gminy .